

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. január. 7. vasárnap.

A R A 4. L E J VIII. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM.

Ötéves tervünk a kultúrforradalom kiterbehelyesítését biztosítja

Az első ötéves tervünkről szóló törvény a megvalósításra váró alapvető feladatok közé sorolja a kultúra fejlesztését, a kulturális igények kielégítéséhez szükséges eszközök biztosítását is. Iskolák, kulturális és művészeti intézmények építését irányozza elő s az irástudatlanság teljes felszámolását tűzi ki célul.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége irányításával kidolgozott nagyszériű ötéves tervünk teljesítése során, a szocializmus gazdasági alapjainak megteremtésével együtt, kiterbehelyesedik és felvirágozik kulturális életünk is. A Párt, követve a büles lenini-sztálini tanítást, amely szerint a szocializmus megvalósításához művelt emberekre van szükség, mélyrehatóan gondoskodik a dolgozó tömegek kulturális színvonalának nagymérvű emeléséről. A dicsőséges Szovjet Hadsereg által felszabadított hazánkban végleg letűnt az az idő, amikor a művelődés egy szűk körű, burzsoi réteg kizárólagos joga volt s amikor a kizsákmányolók maroknyi csoportja saját alkultúrát és művészetét használta fel arra, hogy a tömegeket a legsötétebb tudatlanságban tartsa, eltérítse figyelmüket a kizsákmányolás súlyos valóságától, hogy továbbra is fenntarthassa a kizsákmányoló kisebbség uralmát a dolgozó többség felett.

Ez a helyzet ma is fennáll a kapitalizmus világában, ahol a „kulturát“ futószalagon gyártott hazug filmek, szindarabok és könyvek tömegei jelentik. Az imperialista államok vezetőinek valódi törekvései és hazug szavai közötti mély ellentmondásra igen jellemző például az, hogy miközben az Egyesült Államok vezető körei habzó szájjal ordítanak „a kultúra veszélyeztetettségéről“, ugyanakkor az USA költségvetésének óriási többségét tömegpusztító fegyverek gyártására fordítják s a kulturális szükségletek „kielégítésére“ alig jut egy százalék. A kulturális élet kinézetét valóban veszélyeztetik — azok az imperialista banditák, akik rablásaik és tömegpusztításuk közepette, tolvajt kiáltanak.

Ötéves tervünk, amelynek minden előirányzata ékesszólóan jelzi a Párt mélyreható gondoskodását a dolgozó nép összes szükségletei iránt, 74 milliárd lej beruházást fordít a tömegek kulturális színvonalának emelésére. Öt év múlva már a mult emlékei közé sorozzuk azt, hogy ebben az országban voltak olyan dolgozók, akik nem olvashattak hasznos, tanulságos könyveket, nem jegyezhettek, nem írhattak leveleket, mert a tökésföldesuri kizsákmányolás lehetetlenné tette számukra, hogy ifjú korukban tanulhasanak.

Különös gondoskodás történik az oktatás minden fokának nagymérvű fejlesztésére. Az iskolaelőtti oktatásban részesülő gyermekek száma megkétszereződik, az elemi oktatás I-IV. osztályai az összes iskolakötelek korn gyermekeket felöleli. Az V-VII. osztályokban csaknem 40 százalékkal, a középiskolákban 28 százalékkal és a felsőoktatású intézetekben 40 százalékkal emelkedik a tanuló

száma. 1955-ben országunkban 2.133.000 tanuló és diák lesz. S az iskolák végzett növendékei előtt biztos jövő áll, mert országunkban egyre nagyobb szükség van a nép sorából kiemelkedő, képzett kadeterekre. Az iskolai diákvédelem kizsákmányolása során csaknem kétszeresére emelkedik az ösztöndíjak száma s nagymértékben megnövekedik az otthonokban elszállásolt, valamint a kázinokban étkező diákok száma. Kolozs-tartomány területén már ötéves tervünk első évében tízmilliókat fordítanak az elemi iskolák kijavítására, iskolai felszerelésekre, könyvtárakra, jutalomdíjakra és egyéb tanulmányi célokra. Mintegy 34 százalékkal emelkedik az ösztöndíjak száma ezekben az iskolákban.

Hatalmas, új kulturális intézmények hirdetik majd azt a gondoskodást, amelyet a Párt s a kormány a nép kultúrforradalmának kibontakozására fordít. Felépül a „Scanteia-Háza“, a bufteai filmközpont, a Rádió Háza, a bukaresti Nemzeti Színház és Opera. Tartományi színházak létesülnek s vándorszínházak működnek majd a falvakon. Fejlődésnek indul filmgyártásunk, amely a tökésföldesuri rendszer alatt pusztulásra volt ítélve. Ötéves tervünk folyamán nagyszámu művészi filmet, híradót, és rövidfilmet gyártanak országunkban. Megkétszereződik az újságok példányszáma, s 63 százalékkal több könyvet adunk majd ki, mint 1950-ben.

Jelentős helyet foglal el ötéves tervünkben a falvak kulturális színvonalának emelése. Kétezer új kulturothron létesül, számtalan olvasóház épül, a kulturothronok új vetítőgépeket, rádiókészülékeket, könyvtárakat kapnak. Kolozs-tartományban — akárcsak az ország többi tartományaiban — hatalmasan megnövekedik a színjátszó és táncospartok, énekkarok tagjainak száma. Az agro-technikai körök száma megkétszereződik, a vörös sarkoké több mint hatszorosára emelkedik. A tartomány falusi kulturothronainak könyvtáraiban csaknem négyszer annyi könyv lesz, mint jelenleg, s minden kulturothron rádióval rendelkezik majd.

Ötéves tervünk széles távlatokat nyit a városi és falusi dolgozók kulturális felemelkedése számára. Kultúrforradalmunk kiterbehelyesedéséért azonban kemény és szervezett harcot kell vívunk, a tökésföldesuri rendszer által örökül hagyott tudatlanság ellen. Bekelünk a legszélösebb népi tömegeket a munkába, ebben kell tervünk minden dolgozó érdeklődését és vágyát a tanulás iránt. A kulturális élet újabb fellendülésére — különösen falvaink számára — kiváló alkalmat szolgáltat a téli hónapok. Használjuk ki fokozottan ezt az időszakot az irástudatlanság elleni kiterbehelyesítés harca, az esti tanfolyamok és tanulmányi körök alapos megszervezésére, a legszélösebb tömegek bevonására a kulturális munkába. Így járunk hozzá nagyszériű ötéves tervünk kulturális célkitűzéseinek valóra váltásához, a boldog, szocialista jövő megalapozásához.

Ötéves tervünk megvalósításáért

Megelégedéssel fogadják a tudományos normákat a „Herbák János“-művek dolgozói

KOLOZSVAR. — A „Herbák János“-művek dolgozói hatalmas munkalendülettel fogadják hozzá az első ötéves tervünk megvalósításához. Arra törekednek, hogy az új tudományos alapon megállapított normák tulszárnyalásával, a minőség fokozásával és a selejt csökkentésével minél kimagaslóbb termelési eredményeket érjenek el. A dolgozók megelégedéssel fogadják a normakijelölést, mert tudják: a normák tudományos alapon való kijelölése az ötéves terv megvalósításáért és a békeért vívott csatának szerves része.

— Már az első napon megszerettem új normát — mondja Major József, a galanter-osztály cvikkolója. — Új normám teljesítésénél különösen a minőségre helyezem a fösulyt. Sokkal szakszerűbben cvikkolom a felszereléseket és vigyázok arra is, hogy a többi cvikkolók is jó munkát végezzenek. Munkánk minőségét egy-egy sztahanovista módszer szerint dolgozó munkatársunk ellenőrzi. Az ellenőrzés folyamán januárban 92 százalékkal kell javítanunk a minőségen.

Marta Patenie így vélekedik az új normáról: — Az új tudományos normák elősegítik ötéves tervünk győzelmes befejezését és erősítik szervezett harcunkat a béke megvédéséért.

— Örömmel fogadtam az új normát, mert tudom, hogy a normaemelés boldogabb életet eredményez a dolgozók számára — mondja Fűsy Gyuláné.

A „BREINER BÉLA“ SZÖVÖZEM DOLGOZÓI AZ ÚJ TUDOMÁNYOS NORMA TULHADÁSÁVAL KÖSZÖNTIK AZ ÖTÉVES TERVET

A „Breiner Béla“ szövözem dolgozói jelentős normatulszárnyalásokkal kezdtek meg az ötéves terv megvalósításának nagy csatáját. Az üzem előkészítő osztályán Buzaskó Ilona, aki január 2-án reggeltől az új tudományos norma alapján kezdte meg a munkát, már az első napon 59 százalékkal haladta túl előirányzatát. Ugyanígy Marosan Maria, aki az előkészítő osztályon a felveő gépen dolgozik, január 2-án és 3-án új normáját 92 százalékkal szárnyalta túl. Szabó Magda mindössze két hónapja dolgozik a felveő gépnél, s máris 37 százalékos norma-tulszárnyalást ért el. Grünfeld Gizella ugyancsak január 2-3 között normáját 50 százalékkal haladta túl. Hideg Ágnes, Kontós Ágnes és Mészáros Ilona 400 orsón dolgozva január 2-3 között 52 százalékos norma-teljesítést értek el.

A „Breiner Béla“ szövözem dolgozói az új tudományos normák tulhadásával is bebizonyították, hogy már ötéves tervünk első napjaiban is a hős szovjet munkások példáját követik.

Hírek a Szovjetunióból

VILLAMOSITJAK KÁRPÁTALJA HEGYI FALVAIT

Kárpátalja hegyi falvainak kolhozparasztaival — a helyi szovjetek választásának tiszteletére — közmunkával felszerelték néhány villanyelvet. Így üzembehelyezték az Irsava körzsi Dolgozó falu vízierőműtelepét.

Ragyogó fényárban uszik már a klub, a könyvtár és az iskola. De bevezették a villanyt a „Csikálov“ kolhoz gazdasági épületeibe és állattenyésztőtelepeire is. A szomszédos gazdaságok a Huszt körzsi Dragova falu vízierőműtől kapják az áramot.

A villamosáramot széles mederben használják a kolhoztermelésben. A beregovói „Lenin“ kolhoz öt villamos motorja hajtja a cséplőgépeket, cukorrépaaprítókat, öntözőszivattyúkat, stb.

A LITVÁN SZOVJET SZOCIALISTA KÖZTARSASÁGBAN UJABBAN SZŐLŐT IS TERMESZTENEK

A Litván Szovjet Szocialista Köztársaság számos kolhozában és szovhozában, a haladó micsurini tudomány alkalmazásával, megkezdtek a szőlő és dinnye termesztését szabad ég alatt. A Vilna-

tartományi „Merecs-Vilkiski“ kolhozban az idén különösen magas cukortartalmu és jóízű szőlőt szüretelnek.

Ez év tavaszán 10 litván szovhozban kísérletképpen dinnyemagot vetettek. Mindegyik éretl és ízletes termést hozott. Egy-egy görögdinnye öt kilós sárga pedig 2-3 kilós sulyt ért el.

Vilna, Kovno és más városok piacain az idén már hazai görög- és sárgadinnyét, meg szőlőt árulnak. (Agerpres.)

NÖVEKSZIK A BELTERJESÉN MEGMŰVELT TERÜLET A SZOVJETUNIÓBAN

A micsurini biológiai tudomány alapján álló haladó szovjet mezőgazdaságnak köszönhető, hogy a Szovjetunióban rendszeresen növel-

hetik a belterjesen művelt területeket. Így például a Szovjetunió száraz, szubtrópusi vidékein jó eredménnyel termesztnek citromot, narancsot, olajbogyót és cukornádát. Dél-Kázhástanban pedig különböző délszaki fákat.

Ez csak úgy vált lehetségessé, hogy folytonosan újabb, különböző talajviszonyokhoz hasonló növényeket ültetnek. De a szovjet emberek nemcsak ezért harcolnak. Azokon a vidékeken, ahol az ilyen növények már otthonosak, minden lehető feltétel megteremtésük, hogy maradandóan bőséges termést érjenek el: egyre nagyobb mértékben alkalmazzák a haladó micsurini módszereket állandóan fejlesztik a munkafolyamatok gépésztését s rendkívül nagy figyelmet fordítanak a kolhozparasztoik és kertészek sktuduálásának emelésére.

Estély a bukaresti német diplomáciai misszió helyiségében Wilhelm Pieck

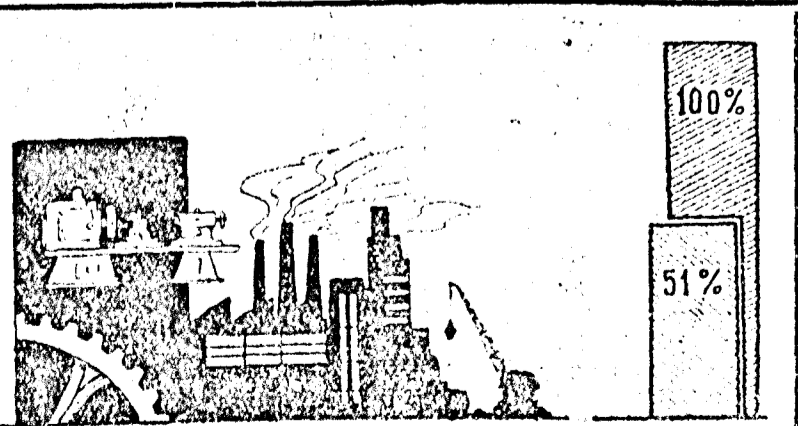
75. születésnapja alkalmából

BUKAREST. — (Agerpres.) Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke 75. születésnap-

jának alkalmából Jonny Löhr, az NDK bukaresti diplomáciai missziójának vezetője, a misszió helyiségében teacset rendezett.

Részvettek Constantinescu-Iasi akadémikus és Sadoveanu Mihail akadémikus a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának alelnökei, Grotza Péter dr. miniszterelnök, Gheorghiu-Dej, Pauker Anna, Luca Vasile, Teohari Georgeacu, Chisinevski Josif elvtársak helyettes miniszterelnökök, Radacanu Lotar, Mogyorós Sándor, Apostol Gheorghe, Bodnarus Emil vezérezeres, Gh. Pintilie tábornok, Bunaciu Avram és mások. A teacset megjelentek a diplomáciai testület tagjai, valamint a fővárosi művelődési ösztöndíjak kényvelői.

Bemutatták a berlini DEFA stúdióban készült német színesfilmet a Szabad Német Ifjuság május hónapban Berlinben lefolyt találkozójáról. Az est szívélyes légkörben folyt le.

Az ötéves terv során 683 milliárd 620 millió lej fordítunk ipari beruházásra. Vagyis az egész állami beruházási összegnek 51.4 százaléka az új gyárakat, üzemeket, üzemrészeket építünk s szokat korszerű, új berendezéssel, gépekkel látjuk el.

